

Kazys Kęstutis

Almenas

LMA užsienio narys, branduolinės inžinerijos mokslų daktaras, profesorius. Gimė 1935-04-11 Gruzdžiuose (Šiaulių r.). Mirė 2017 10 07 Vilniuje. Palaidotas Gegrėnų kaimelio kapinėse (Plungės r.).

1944 m. su tėvais pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. su šeima emigravo į JAV.

1957 m. baigė Nebraskos universitetą. Toliau tęsė studijas Argono laboratorijoje įkurtoje *International School of Nuclear Science and Engineering*. Šioje laboratorijoje dirbo iki 1966 metų.

1966–1968 m. dirbdamas Varšuvos politechnikos institute įgijo branduolinės inžinerijos daktaro laipsnį. Nuo 1969 m. iki išėjimo į pensiją 1999 m. ėjo profesoriaus pareigas Merilando universiteto (JAV) Branduolinės inžinerijos katedroje.

Kazio Almeno mokslo darbai apima dvi pagrindines sritis – branduolinės fizikos ir termohidraulikos, glaudžiai susijusias su branduolinių jėgainių sauga. Dirbdamas universitete profesoriumi konsultavo JAV Branduolinės saugos departamentą ir branduolines jėgaines projektuojančias bei jas statančias korporacijas.

1967 m. prof. Kazys Almenas pirmą kartą apsilankė Lietuvoje. Nuo tada jis palaikė glaudžius ryšius su kolegomis Lietuvoje.

1992 m. Kazys Almenas pusmetį dirbo Lietuvoje, Lietuvos energetikos institute įkūrė Ignalinos AE mokslinę saugumo analizės grupę ir jai vadovavo iki 1995 m. Su LEI mokslininkais 1998 m. parengė monografiją „Ignalina-RBMK-1500. A Source Book“. Po Nepriklausomybės atkūrimo grįžo į Lietuvą. Gyvendamas Lietuvoje, prof. K. K. Almenas konsultavo Lietuvos energetikos institute vykdomus tūrinės kondensacijos procesų energetiniuose įrenginiuose eksperimentinius ir teorinius tyrimus. Prof. K. K. Almeno atliktų darbų rezultatai apibendrinti

parengtose ataskaitose, konferencijų pranešimuose ir straipsniuose tarptautiniuose žurnaluose. 2008 – 2010 m. ėjo Vytauto Didžiojo universiteto Tarybos nario pareigas.

Už darbų ciklą „Deterministiniai ir tikimybiniai tyrimai, inžineriniai sprendimai ir jų įgyvendinimas gerinant Ignalinos AE saugą ir patikimumą“, pateiktą kartu su bendraautoriais, 2005 m. jam suteiktas Lietuvos mokslo premijos laureato vardas.

Kazys Kęstutis Almenas – lietuvių rašytojas, inžinierius

Kūrybinį kelią pradėjo periodikoje 1958 m. paskelbta apysaka „Vartai balto sidabro“ ir smulkiąja proza, vėliau plėtojo nuotykinio romano žanrą. Novelėse (rink. „Bėgiai“, „Gyvenimas tai kekė vyšnių“) Amerikos tikrovė natūraliai priimama kaip sava, nepatiriama tremties kompleksų. Novelių pasakotojas ar veikėjas (studentas, kaubojus, darbininkas) yra kritiškas ir skeptiškas: nepavykus racionaliai pagrįsti pasaulio tvarkos ir žmogaus prigimties, taikliai ironizuoja: „išgramdėm iliuzijų dubenį“.

K. K. Almenas kryptingai ėmėsi pramoginės literatūros, atsižvelgdamas į vakarietiškus modelio standartus. Žanrui būtiną intrigos įtampą slopina nelygiaverčiai antagonistai (bajoras ir baudžiauninkas) ir dažni ekskursai į papročių aprašymus, sociologiją, nors šios detalės kuria autentiškumo pojūtį, istorinį foną.

Detektyvinių romanų dilogijoje „Sauja skatikų“ ir „Lietingos dienos Palangoje“ atsigręžiama į dabartį, narpliojamos painios ir netikėtos kauniečio milicininko užduotys šiapus ir anapus Atlanto. Romanų kompozicija primena smagų nuotykių filmą.

K. K. Almeno prozoje apstu dinamiškų pasakojimo komponentų: suktos intrigos, kūrverstinio veiksmo, staigmenų ir kardinalių posūkių, metamorfozių ir įtampos. Fabulos geometrija ir pasakojimo tempas svarbiau už psichologinį charakterio turinį, nes visi personažai – veiksmo žmonės.

Periodikoje paskelbė įspūdžių iš kelionių po Afriką, apsakymų. 2008 m. „Versus aureus“ leidykla išleido K. Almeno knygą „Motociklu per Afriką“. 1992 m. Lietuvoje jis įkūrė leidyklą „Litterae Universitatis“, Vytauto Didžiojo universitete organizavo vadovėlių aukštosioms mokyklos vertimą ir leidybą.

Parengė
LMA Technikos mokslų skyriaus mokslinis sekretorius
Dr. Bronius Jaskėlevičius

Naudoti šaltiniai:

LMA archyvas,
LMA Technikos mokslų skyriaus bylų dokumentai,
Vikipedija.